

המציפה

עיתון שבועי

לכל עיני החיים לספרות ולמדעים ולכל עיני היהודים.

יוצא לאור בכל ערב שבת.

מהיר ההתימה על המצפה

באוסטריא אונגרי:
 לשנה 7. — בתרים
 חצי שנה 3.50
 לרבע 1.75
 באיטלי:
 לשנה 8. — בתרים
 ביתר הארצות:
 לשנה 9 בתרים — 9.50 פראנק.
 "רמת המצפה"
 נכנסת עתה בגליון עצמו הגדולתה משהיה
 ומכיל חפר ספרותי יותר מאשר עד כה.
 אין הנחה מהמהיר.

מהיר גליון בודד 14 הלר.
 מהיר מודעות או הזכרות לנפטרים
 לפי נדל השמה.
 ברכת מים 60 הלר. הודעת אירוסין בחר.
 זו או זו בראש הגליון שני בתרים
 המישה מקומו עליו להודיענו מיד לא
 רק שם מקומו החדש, כי אם גם שם
 מקום בית הדואר הקודם.
 קאנטא של פאסטשעק נומר 76.918
 האדרסה לבית המערכת ולאדמיניסטרציה
 "HAMICPE" Kraków,
 (בחוף לארץ להוביה: Oesterreich.)
 בעיני רחוב סטאטיאנא 32

Kraków, 2 Września 1910.

גליון לד.

קראקא, כ"ח אב פ"א ראה התריע.

מי שיש בידו לעזור ליסוד הסתדרות כזאת לישועה
 עצמית ומתירשלו. אות הוא, שאין לו שום חפץ טוב
 לעיני הצבור ואינו רואי לישום משרה צבורית,
 ההסתדרות הכלכלית, שנוסדה לפני שלש שנים
 בקולומיה, נכשלה בחסר אנשי מעשה מפלגתיים, כי
 היא יצאה מתוך חוג בעלי בתים, שאינם רגילים
 בהנהגת העם ואינם טומחים בסדור הכחות וראשי
 המפלגות לא התערבו בדבר וממילא כמלה ותבה לגוע
 ברויסטנץ פאסיבית שלהם. הדין אדולף גראס ציה
 יהודי קראקא בפלגמנט, שלא השימיע קולו בשלש
 שנות שבתו שם אף פעם אחת בישראל היהודים בתור
 כאלה, רוצה עתה ליסוד הסתדרות בעיני יהודים, להלחם
 נגד היקרות ובכל גליון בארגנו הפולני והיהודי הוא
 קורא ליהודים, להתחבר אל ההסתדרות הזאת ואין
 עונה אף מבני מפלגתו, כי הכל מרגישים, שלא איש
 ממפלגה אחת ראו לעמוד בראש הסתדרות כלכלית,
 כי איש כזה אינו בא-כח כל העם ולא יוכל להושיע.
 עזרה כלכלית תוכל להביא רק הסתדרות כל המפלגות
 יהודי, לבטל מראש התחרות מפלגית ורויסטנץ פאסיבית,
 אבל את האמת נגיד: אין אנו מאמינים ביסוד
 הסתדרות כזאת, אף שהכל יבינו את נהיאותה ואפשרות
 קיומה רק באופן הגיל, מום הנפש, המצוי בכל בני
 גליציה כמחלה לאומית אנושה האדישות, הנטיה
 לאנכיות קיצונה ולכליתיים שים לב לצורת הכלל, תגבר
 גם עתה כפי החשערה על כל שכל טוב ועל כל
 עצה ישרה, ובכל זאת אין אנו נוטים עוד ליאוש,

האנקטה יכולה עוד להיות, אם נחפוץ, גם צור מעוז,
 אמנם ברצון הטוב של כל עורכי האנקטה, להשיא עצות
 טובות ותשועה ממשית ליהודים ולקיים את החלטות
 האנקטה, יש להמיל ספק, אבל ביור סבות העניות
 של הצי יהודי גליציה והמחסור במשלוה-יד יש כל
 צעירי היהודים כבר הוא הצי תשועה והביור הזה בלי
 ספק יצא מן האנקטה ואם לא תקים הנהגת המדינה
 את החלטות האנקטה ידעו למצער הטובים אשר
 ביהודי גליציה לחושיע עצמם ותשועת עצמם
 טובה אלה מוגים מלקוות תשועה מאחרים. על פי ביור
 הסבות והתחבולות להושיע, שיצא מתוך מועצת האנקטה,
 תוכל להוסר אחרי כן הסתדרות כלכלית של יהודי
 גליציה עצמם, וההסתדרות כל תוסד בידו מפלגה
 אחת; אם תוסד בידו אנשי מפלגה אחת, או משחתה
 בה מראשותיה ולא תתקיים, כי קנאת המפלגות
 הפוליטיות והאחרות תעשה מהרה קץ לה כבטול
 פאסיביו ולא תוכל אף להחל בעבודה ממשית, כאשר
 כבר ראינו כמה פעמים, שום אנשי מפלגה אינם באי-
 דה כל העם, התחרה יתרוו אנשי המפלגות רק בעיני
 הפוליטיקה, אבל בעיני הככללה חלילה לנו להכניס
 ריב המפלגות והתחרותן בזיו, אם יפצו אנשי המפלגות
 באמת בהסתדרות כלכלית, אז עליהם ליסדה כלם יחד
 בשתוף הכחות, בה ישתתפו ציונים וסוציאליים, יהודים
 מתכוללים וחסידים, קהלים ויהודים בלתי תלויים
 (ממתנגדי הנהגות הלוח) יחד, שהסתדרות כזאת
 נחוצה יבין כל בר דעת, כבר באו מים עד נפש וכל

אב שטיינבאך	הנה שויב
מאורשים	
לינסק	דמיין
אברהם קאסמענמאן	מורצה שאָבטער
מאורשים באב תר"ע	
חורוסקוב.	ברוקוליא סטארא.

במה יש לעזור יהודי גליציה?

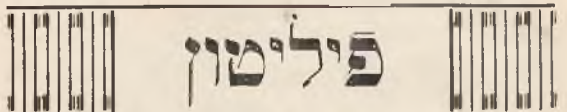
יום האנקטה הולך וקרוב ועד כה לא ישמענו
 שגלו איזו מומחים אמתיים את דעתם, בישאלה הקשה
 הזאת. אחת היא אם כל עורכי האנקטה הפצים באמת
 לחלין אח יהודי גליציה מענים או רק לצאת ידי
 חובתם הם ורצים, בכל אופן ברור הדבר, שמועצה
 כזאת תהיה ובידנו הדבר מסור לעשותה עקרה, אשר
 לא תלד שום עצה ותושיה, להיטב מצבנו לעתיד או
 לעשותה פוריה, מורה דרך וסוללה מסלול. בין המחויים
 דעתם יהיו בלי ספק יהודים, שעני עצמם נוגע אל
 לבם ובכל מאדס יחפצו שתהיה המועצה מקור תשועה,
 להטיב מצבם האקונומי של היהודים בעת הרעה הזאת.
 לכן עון נעמים עלינו אם נכחיש מראש כל ערך
 האנקטה ונפתה את אחיננו הצריכים לתשועה, לבלי
 שים לב אליה, הטובע אוהו גם בקנה החליק, אבל

מעט לעת היתה ישמהת האב המאושר הולכת
 וגדלה, ושמע בנו הלמדן יצא בכל העיר, כמנוחת
 הנפש היה יושב כבר בבית הנהגת הקהלה ועקיצות
 חבריו הפרנסים כמו אבדו את מרירותם ולפני עיני
 רוחו ציר לו רק את התמונה המזהירה, בנו הלמדן יושב
 על מקומו זה ומקיים בו, "ברא מזכי אבא"... וכשבאו
 הימים, שהיה עליו לשדך את בנו מחמד נפשו,
 השתדל לקחת לו אישה בת תלמיד חכם ולקנות לו
 "יחוס", ותקומו באה לו גם בזה, הרב השתדל לדבר
 טוב על תלמידו, מהר ומתן הרבה האב המאושר,
 ובכן זכה הבן להיות, "התנא דרבנן" וכל בני העיר
 קנאו באישורו והצלחתו, האב הזקן זכה לשיבה טובה
 ויתברך בלבבו כי די היה אתו, בנו היה מיודעי התורה,
 חתן תלמיד-חכם, וגם במסחרו אשר מסר על ידו ראה
 ברכה, ויאסף האיש אל עמיו זקן ושבע-ימים ותמים
 עם אלוקיו, אלקי ישראל. — — —

ומסכים להחלטותיהם, ויקנא להם האיש בלבנו.
 וכשכבו על מטתו אחרי ישיבה בבית הקהל
 ושנתו נדרה מצער הנפשו, הכריק רעיון במוחו ויאורו
 עיניו, הוא נוכח, שאם ממנו הישה די חכמה ודעת,
 הדבר בעדו מעוות, שלא יוכל לתקון הלא ברכו די
 בכך יחיד, שימלא בזמן מן הזמנים את מקומו בביתו,
 במסחרו ואולי גם בבית הנהגת הקהלה... ויחלט האיש
 בלבו, לקחת לבנו יחידו מלמד מומחה שבמומחים,
 לשלם לו במיטב כספו, למען ילמדהו תורה וחכמה
 והיה גם הוא לתלמיד חכם, והיה כאחרית הימים ויריש
 בנו את כסא כבודו, לא יבוש כי ידבר את חבריו
 בשערי, וכמוהם גם הוא ידע לכלכל דבריו ולתכלם
 בדברי תורה ותהי גם שיחתו צריכה למוד, ונוסף לזה
 יהיה יהודי יותר כשר ממנו ירא שמים כאמת, לא
 כ"עמיהאריין" — שגם הוא נמנה בעל כרחו עמהם —
 שאינם יודעים בין ימינם לשמאלם בעיני יהדות יותר
 מנייהם.

והבן היודע תורה, צורבא מרבנן וחתנא דרבנן,
 מתנפה היה כתרנגול הודי, היה מתגאה בתורתו ובעשרו
 הקטן נגד כל חבריו בני גילו, ובמחשבתו חישוב, כי
 עתה הוא האחד ההגון באמת להיות המנהיג, ולא רק
 אחד מפרנסים הקהלה.
 אבל העתים משתנות והנהגת העיר השתנתה
 גם היא.
 במקום היהודים התורנים, יהודים ישמסרו נפשם
 על כל קדשי אבותיהם, ישבו בהדר הקהלה יהודים
 הולכים לרוח העת, יהודים האוחזים אמנם להשתרר
 על אחיהם היהודים, אבל ללכת בדרכיהם, להבין
 תורתם, ולהקיר קדישהם, מאסה נפישם, רוח העת,

ואמנם מחשבתו עמדה לו.
 כסף כאפר פזר בכל "זמן" למלמד המובהק,
 שהלעיט את בנו גפית ככל אשר יכול ישאת, ולאחרונה ההין
 נפישו לגשת אל רב העיר בבקשה והכנעה, שיתתה
 על קנקן בנו ויקחהו תחת אברתו, לשמוע לקח מפיה
 ובוראי תהיה משכרתו שלמה כיד די הטובה עליו, הרב
 מלא כהפין לבב בקשת מיודעו ויאסף את בנו אל
 ביתו ויספהו אל תלמידיו, שלמדו אצלו פלפולו
 ההרף, וילך הנער הולך וטוב, גם בלמודים וגם ביראת
 שמים, אשר הסבין הרב להטיף לישועי לקחו בהראותו
 להם המאור שבתורה.

פיליטון

האב והבן.

(מסאורעות ההיים.)

הוא היה בעל-בית פשוט, יהודי תמים ושומר
 מצוה, אף שלא היה קל-המרזין כ"אותיות הקטנות".
 את ה"חומשי" היה לומד עפי" תרגום אישכנו-יהודי
 ה"דציאנה" וראינה" היה בעדו התניך, התלמוד, המדרשים
 והזוהר גם יחד, בשוק המסחר היה איש מצליח לפי
 המושג הצלחה ברחוב היהודים בעירה קטנה לפני
 דורותיהם... ביתו היה מלא כל טוב והוא היה נכבד בין
 אנשי עירה, כי את האלקים התהלך ונשא ונתן כאמונה
 וכן זכה גם לגדולה, להמנות פעם אחת בין ישבעה
 טובי העיר ויהי ל"איש-קהל", אבל משרתו זאת הביאתהו
 במצב "יחד יתרו", מצד אחד שמח בלבו, כי זכותו
 עמדה לו להיות נמנה בין יקירי העיר ולקחת חלק
 בהנהגת הקהלה, אבל מצד שני היה חש כמו עקיצות
 מחט כבשרו בכל עת כואו בסוד חבריו בבית מועצות
 הקהלה, שרובם היו יודעי ספר, מהם לומדי גפית, מהם
 בעלי משינות ומהם לכה"פ היו בעלי עין יעקב ומדרש
 וכמו על אפו ועל חמתו היו שיחותיהם מתובלות תמיד
 כפתמים בלשון הקדש, שהיו לפניו כשפת הצוענים,
 והוא מוכר היה לישבת כאלם לא יפתח פיו, והמוציאים
 והמביאים בכל ענין נכבד היו הם, חבריו הלמדנים,
 שהבינו זה את זה, והוא היה רק מנענע להם בראשם

אולפנא.

החפץ לשלוח את כנו לאחד מכתבי האולפנא שבקראקא...

S. WALKOWSKI, KRAKAU Miodowa 16.

אונגארישעס אבסט.

שאנע זיסע מאפעל-טרויכען א 48 העלער פון קיי. פאלישען 25 זיי קיי. שאנע געוואהלעטע אפריקאנען א 32 העללעך זענעט געגען נאכנאמעט Klein Mór Solt Vadkert (Ungarn).

האטעל ציפפער לעמבערג HOTEL ZIPPER LEMBERG

vormals

Hotel u. Restauration MAJER KATZ, Rajfana 9.

Telefon Nr. 889.

האכסניא ובית המרוח של ה מאיר כאטי ז"ל בלביב ברחוב רייטאנא 9

דנודיעס זה 40 שנה בכל תפוצות ישראל מתנהלים גם עתה תחת אותה ההנהלה עצמה של השנים הקודמות...

צבי הירש ציפפער.

טיכטיגסטער

דאנדעלס - אונטערריכט

איך ערטיילע אונטערריכט אין איינפאכער אונד האפפעלמער בוכהאלטעריי...

M. WUNDERMANN, STRYJ k. k. Gerichtl. Sachverständiger in Waren u. Bankbuchung.

Prawdziwe Schichta Mydło z marką „Jeleń“ prasowane jest tak:

Główna fabryka Jerzy Schicht T. A. firmy znajduje się w Aussig, w Czechach.

Fabryki filialne istnieją w Wiedniu, w Mor. Ostrawie i w Ringelshain w Czechach.

Jest to wyłącznie austriackie przedsiębiorstwa, pracujące wyłącznie austriackim kapitałem i właścicielami są austriacy.

אונטערריכטער און פאפולערער פון יידישן שולחן ערוך... אונטערריכטער און פאפולערער פון יידישן שולחן ערוך...

אונטערריכטער און פאפולערער פון יידישן שולחן ערוך... אונטערריכטער און פאפולערער פון יידישן שולחן ערוך...

התקבלת החתימה לרבע השלישי של שנת 1910 על הביבליותיקה השבועית

ביבליותיקה גדולה

מבחר הספרות העברית הישנה. ההדשה והצעירה. הביבליותיקה הגדולה התחילה לצאת מיאנאר שנת 1910.

עד כה יצאו מביהר"פ הספרים הללו: א) כל שירי ר' שמואל הנגיד ערוכים ומסודרים... ב) כל כתבי ד"ר שלמה רובין... ג) כל כתבי מ. ד. פרנשטער... ד) ציורי מסע, רשימות-מסע במדבר ארץ כוש... ה) מ"ט דמדומים, קובץ שירים... ו) בערב, שפוסים ספרותיים... ז) כתבים אחרונים... ח) מספר ספרותי... ט) הרב מלאדי ומפלגת חב"ד... י) כתבים אחרונים... יא) קבוצת מאמרים... יב) מחיר החתימה: ברוסיה לשנה 10 רובל... יג) עם הביבליותיקה העברית... יד) ברוסיה: לשנה 24 ר'... יה) החפצים לקבל את הביבליותיקה העברית... יז) אודיסה של הירידה והאדמיניסטרציה... יח) Издат. Tymia, Warszawa. — Verlag Tuschijah, Warschau.

Bücher Lieferung gegen Monatsraten Graetz, Gesch. d. Juden 13 Bde. Meyers, Convers. Lexicon 20 „ Brockhaus „ 17 „ Spamers, Jll, Weltgescg. 11 „ Brehms Tierleben 11 „ Leixner, Literaturgesch. 4 „ Kaufm. Bibliothek 5 „ Weltall und Menschheit 5 „ Allgem. Naturkunde 10 „ Sämtliche Klasiker (illustr.) Gediegene Belletristik „

Kaufm. Fern-Unterricht! בוכסיהרונג (אללע סעקאדען) האנדעלסקארדעספאך דענקן דייטשע שפראכערהען קויפס. רעכענען, האנדעלס-עט וועכסעלרעכט, ווארענקונדע, געאגראפיע, שענישרייכען, וועלטגעשיכטע, עס פער אנטאג-וועלטשפראכע, סענעאגראפיע, (אלע סיסטעמע) א. ה. וו. קאנן יעדערמאן אהנע בעזאנדערע פאקעטעניסעס אים ברענפליכען וועגע אונד אין קורצע צייט גרינדליך ערלערנען. — האגראר מאססיג. — בייא גלייכצייטיגער טיילנאמען אן 4 לעהר-פעכערן, STENOGRAPHIE GRATIS. אנפראגען נור געגען רעטורקארטע, פראפעקטע K 0.50 ערפאלג גאראנטירט. Erstes commercielles Unterrichts-Institut. Abteilung für briefl. Unterricht.

הסתדרות אמנה. (KREDIT-UNION) סניף הדיש בקראקא רחוב גראדזקא 32 המשרד פתוח בכל יום משעה 9 עד 1 לפני הצהרים ומן 3 עד 6 אחר-צ. בשבת ויום טוב סגור. תכלית מוסד הבנק הזה ישר אנודת-שותפים גדולה היא להרים המצב הכלכלי של יהודי גליציה במתן הלוואות כוזל, תמיכת כל התאמצות להסתדר, המתגלה באיזה מקצוע כלכלי, וביחוד ביסוד מחסוני תעשייה ואנודות כלכלה מכל המינים ועזרה בדרך בנקים מרכזים במפעלי עסקים של סוחרים ובעלי מלאכה יהודים. הננו מומינים את אהינו בכל מקום שהם, לקנות מניותינו בנות 25 בתרים, ולהפקיד אצלנו פקדונות כסף.

